

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 356
Ημερομ. Κατάθεσης: 12/11/2025

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς το Προεδρείο της Βουλής

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Θέμα: Μέτρα για την εξασφάλιση της υγείας των Πυροσβεστών

Καταθέτουμε **ΑΝΑΦΟΡΑ** την Ανακοίνωση της Ένωσης Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος στην Χίο, στην οποία ζητούν μεταξύ άλλων τη σύσταση θέσεων Ιατρών Εργασίας και Τεχνικών Ασφαλείας, τον ιατρικό έλεγχο όλων των πυροσβεστών και καταγραφή των επαγγελματικών ατυχημάτων, τη σύσταση επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων ή των αντιπροσώπων αυτών, και αναλύουν τους λόγους.

Αθήνα 05/11/2025

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Παφίλης Θανάσης

Κομνηνάκα Μαρία

Παπαναστάσης Νίκος

Κατσώτης Χρήστος

Συντυχάκης Μανώλης

ΕΝΩΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Μέλος της Π.Ο.Ε.Υ.Π.Σ

Αναγνωρισμένη με την υπ' αριθ. 128/192/24/2000,

Απόφαση του Πρωτοδικείου Χίου.

Αεροπόρου Ροδοκανάκη 18

Ταχ. Κώδικας: 82100 ΧΙΟΣ

ΤΗΛ ΠΡΟΕΔΡΟΥ: [REDACTED]

ΤΗΛ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ: [REDACTED]

Αριθμ.Πρωτ.:374

Χίος 03-02-2025

ΘΕΜΑ: « ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ»

Η διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας (ΥΑΕ) και των Συνθηκών Εργασίας (ΣΕ) των εργαζομένων σε ένα εργασιακό περιβάλλον αποτελεί μια μεγάλη ευθύνη για κάθε ευνοούμενη πολιτεία. Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και το Πυροσβεστικό Σώμα έχουν υποχρέωση να παρέχουν σε όλο το προσωπικό, τόσο στο μόνιμο και ΠΠΥ όσο και στο συμβασιούχο, ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον εργασίας και διαβίωσης απαλλαγμένου από κινδύνους.

Το 1985 με τον νόμο 1568 ψηφίστηκαν ορισμένοι βασικοί κανόνες και μέτρα για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.

Το 1989 οι διατάξεις αυτές θεσμοθετήθηκαν και για το δημόσιο.

Το 2003 με τον νόμο 3144 επεκτάθηκαν στο Πυροσβεστικό Σώμα, στα υπόλοιπα Σώματα Ασφαλείας (Αστυνομία, Λιμενικό) και στις Ένοπλες Δυνάμεις, μόνο όμως για τους χώρους εργασίας. Για τα επιχειρησιακά συμβάντα, ορίστηκε για την εφαρμογή τους, η έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, στο απώτερο μέλλον.

Η πολιτεία το 2006 ίδρυσε στο ΑΠΣ τη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας με στόχο το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός Συστήματος Υγιεινής και Ασφάλειας στο οποίο θα λαμβάνονται υπόψη όλες οι δραστηριότητες του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες, προκειμένου να καθοριστούν κατάλληλες διαδικασίες για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που πηγάζουν από αυτές. Το Νομοθετικό αυτό Πλαίσιο Κωδικοποιήθηκε με τον Ν.3850/2010 (ΦΕΚ 84), όπου συμπεριλήφθηκε και η προαναφερθείσα διάταξη. Η διάταξη αυτή για το Π.Σ. διαχωρίζει τις

δραστηριότητες του προσωπικού του Π.Σ. (δηλαδή όλων αυτών που εργάζονται στο Π.Σ. με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, ακόμα και τους Εθελοντές) σε δύο είδη :

Α. στις δραστηριότητες που ΔΕΝ παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες (γραφεία, μέσα σε σταθμούς κλπ., δηλαδή μέσα στους Χώρους Εργασίας των Υπηρεσιών μας, όπου οι συνθήκες είναι σχεδόν πάντα ελεγχόμενες και προβλέψιμες). Και

Β. στις δραστηριότητες που παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες, δηλαδή εκείνες τις δραστηριότητες που δεν γίνονται σε τόπο και χρόνο ελεγχόμενο και προβλέψιμο από την υπηρεσία, και επομένως είναι οι δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα έξω από τους χώρους των υπηρεσιών – εγκαταστάσεων του Π.Σ., δραστηριότητες σαφώς και με μεγαλύτερη επικινδυνότητα και που εν κατακλείδι πρόκειται για τις δραστηριότητες «κατά τις επεμβάσεις».

Σε ότι δε αφορά τις δραστηριότητες που παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες, δηλαδή αυτές των επεμβάσεων, η διάταξη αυτή του νόμου ορίζει, όπως προαναφέρθηκε, ότι πρέπει να εκδοθούν Προεδρικά Διατάγματα για την λήψη των κατάλληλων μέτρων προς άρση ή τουλάχιστον μείωση της επικινδυνότητάς τους, που ιδιαίτερα για το Πυροσβεστικό Σώμα η έκδοσή τους εκκρεμεί εδώ και 21 χρόνια.

Εννοείται δηλαδή, ότι για τις δραστηριότητες που ΔΕΝ παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες, δηλαδή για αυτές που λαμβάνουν χώρα μέσα στους χώρους – εγκαταστάσεις των Υπηρεσιών μας, ισχύει και πρέπει να εφαρμόζεται ήδη από το 2003 όλο το Νομοθετικό πλαίσιο περί ΥΑΕ στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Η Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας του Α.Π.Σ., εκπόνησε σχέδιο Π.Δ. για τα Μέτρα ΥΑΕ κατά τις επιχειρήσεις (όπου διασαφηνίζεται και το ποιες είναι οι δραστηριότητες αυτές), το οποίο εγκρίθηκε ήδη τον Δεκέμβριο του 2008 όπως προβλέπεται από το Συμβούλιο ΥΑΕ του Υπουργείου Εργασίας, και υπογράφηκε από τους αρμόδιους Υπουργούς ήδη από αρχές του 2009, πέρασε από την Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή της Βουλής, αλλά δεν το υπέγραψε ο Υπουργός Οικονομικών, μη αποδεχόμενος την Έκθεση Οικονομικής επιβάρυνσης που συντάξε η Διεύθυνση Οικονομικών του ΑΠΣ, λόγω επιβάρυνσης του Προϋπολογισμού του ΠΣ κατά περίπου 100.000 ευρώ όπως εκτίμησε.

Το σχέδιο όμως αυτό Προεδρικού Διατάγματος ΥΑΕ κατά τις Επιχειρήσεις, στην

πραγματικότητα και σε αντίθεση με την Έκθεση Οικονομικής Επιβάρυνσης της Διεύθυνσης Οικονομικών του ΑΠΣ, δεν επιβαρύνει οικονομικά τον Προϋπολογισμό του Σώματος καθόλου, αφού δεν προκαλούνται επιπλέον δαπάνες (όπως για Εκπαίδευση, Υλικά, κ.α.) από

εκείνες τις αντίστοιχες αν όχι όμοιες που ήδη προβλέπονται, συμπεριλαμβάνονται και ήδη εμπεριέχονται στους Προϋπολογισμούς των άλλων αρμόδιων Διευθύνσεων του ΑΠΣ.

Αντιθέτως, το Σχέδιο αυτό Π.Δ., εμπεριέχει διάταξη με την οποία δίνεται το δικαίωμα σε Αξιωματικούς του Σώματος (υπό προϋποθέσεις κυρίως εκπαίδευσής τους) να ασκούν τα καθήκοντα και να παρέχουν υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας στο Σώμα, επιφέροντας έτσι εξοικονόμηση από 500.000 ως 1.000.000 περίπου ευρώ από αυτή τη δαπάνη, που αποτελεί εκ του Νόμου ανελαστική υποχρέωση.

Διευκρινίζεται ότι το ωράριο που προβλέπεται στο Σχέδιο αυτό ΠΔ αφορά ειδικές και συγκεκριμένες έκτακτες καταστάσεις (π.χ. μεγάλες πολυήμερες Δασικές φωτιές και μακριά από την Υπηρεσία) κατά τις επεμβάσεις, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και με κάποια ανώτατα ανθρώπινα χρονικά όρια εργασίας και διευθέτησης χρόνου αυτής. Σε ότι αφορά τις δραστηριότητες που ΔΕΝ παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες, δηλαδή την ΥΑΕ στους Χώρους Εργασίας και συγκεκριμένα στις κτηριακές και άλλες εγκαταστάσεις που χρησιμοποιεί το Σώμα, όπως έχει ήδη ειπωθεί, ισχύουν και θα έπρεπε ήδη από το 2003 να εφαρμόζονται, οι διατάξεις της περί ΥΑΕ νομοθεσίας όπως αυτές κωδικοποιήθηκαν με τον Ν3850/2010. Ειδικότερα, σύμφωνα με αυτές τις διατάξεις, το Υπουργείο μας ως «Εργοδότης», έχει τις κάτωθι υποχρεώσεις όπως ο Ν. 3850/2010 **ορίζει** :

α. να χρησιμοποιεί υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας παρ.1 του άρ.8

β. να χρησιμοποιεί υπηρεσίες Ιατρού Εργασίας παρ.2 του άρ.8

γ. να συστήσει Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας Πρόληψης παρ.9 άρ.9

δ. να τηρεί Ιατρικό Φάκελο για κάθε εργαζόμενο – υπάλληλό του, που να περιέχει και το ατομικό Βιβλιário Επαγγελματικού Κινδύνου, όπως η παρ.9 του άρ. 18 του Ν.3850/2010 ορίζει, καθώς και κάθε άλλη προβλεπόμενη διαδικασία ή αρχείο.

ε. να έχει γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, εδάφιο α της παρ.1 του άρθ.43

Το κόστος των εκ του νόμου υποχρεωτικών και ανελαστικών αυτών δαπανών ανέρχεται σε 700.000 περίπου ευρώ ετησίως, συμπεριλαμβάνοντας τα πάντα

Δηλαδή περίπου 55 Ευρώ ετησίως για την Υγεία και Ασφάλεια κάθε Πυροσβέστη !!!!!

Σήμερα μετά από 25 σχεδόν χρόνια από τις πρώτες προσπάθειες στοιχειώδους προστασίας των πυροσβεστών, από τους κινδύνους που τους απειλούν μέσα και έξω από τις Υπηρεσίες και τα Κλιμάκια που υπηρετούν, όχι μόνο δεν έχει γίνει τίποτα από αυτά που από τους νόμους προβλέπονται, **αλλά αντιθέτως η κατάσταση που επικρατεί στο Πυροσβεστικό Σώμα αυτή τη στιγμή, στα θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας να είναι ιδιαίτερα απογοητευτική και επικίνδυνη αφού:**

- Δεν εφαρμόστηκαν ποτέ οι ήδη θεσμοθετημένες διατάξεις από το 2003 (νόμος 3144) για την υγεία και την ασφάλεια **στους χώρους εργασίας**, όπως σύσταση και κάλυψη θέσεων γιατρών εργασίας και τεχνικών ασφαλείας, ιατρικοί έλεγχοι, **καταγραφή των επαγγελματικών ατυχημάτων και ασθενειών**, ασφαλείς χώροι εργασίας, επαρκής καθαριότητα υπηρεσιών κ.α.
- Δεν έχουν εκδοθεί ακόμα (μετά από 21 χρόνια), τα Προεδρικά Διατάγματα για τα μέτρα προστασίας στα επιχειρησιακά συμβάντα.
- Δεν έχει γίνει ακόμα αναγνώριση του επαγγέλματος μας, ως επικίνδυνου και ανθυγιεινού.
- Δεν έχει χορηγηθεί ο απαιτούμενος σύγχρονος ατομικός εξοπλισμός με τις απαραίτητες πιστοποιήσεις. Επίσης παρατηρούνται μεγάλες ελλείψεις ακόμη και σε στοιχειώδη μέσα ατομικής προστασίας στους συναδέλφους μας πενταετείς και συμβασιούχους.
- Δεν έχουν ληφθεί σοβαρά υπόψη τα δεκάδες θανατηφόρα ατυχήματα και οι εκατοντάδες τραυματίες συνάδελφοι εν ώρα υπηρεσίας από το 1998 που έγινε η

μεταφορά της δασοπυρόσβεσης στο Π.Σ. Η συχνή έκθεση των πυροσβεστών σε ποικίλους επιβαρυντικούς για την υγεία τους παράγοντες, έντονο καπνό με όλες τις βλαπτικές ουσίες που περιέχει, αιωρούμενων σωματιδίων, υπολειμμάτων καύσης, διοξινών και χημικών παραγώγων από αστικά και βιομηχανικά συμβάντα. Την έκθεση στις υψηλές θερμοκρασίες των καίόμενων υλικών και των θερμοκρασιών του περιβάλλοντος.

Τη συχνή εμπλοκή σε τροχαία ατυχήματα και διασώσεις ποικίλων περιπτώσεων, υπό αντίξοες συνθήκες, με έντονη σωματική καταπόνηση και ψυχική επιβάρυνση.

Την υπέρβαση του τακτικού χρόνου εργασίας των πυροσβεστών ιδιαίτερα στα μεγάλα δασικά συμβάντα, χωρίς ανώτατα καθορισμένα χρονικά όρια, μέχρι εξαντλήσεως.

Τα φαινόμενα εκδήλωσης σοβαρότατων παθήσεων στους υπαλλήλους του Π.Σ, όπως καρδιοπάθειες, κακοήθειες, διαφόρων μορφών ηπατίτιδες, μυοσκελετικές κακώσεις και μία σειρά άλλων ασθενειών και μόνιμων αναπηριών, συνέπεια της χρόνιας επαφής με μολυσματικούς παράγοντες και της μόνιμης ύπαρξης επαγγελματικού άγχους.

Τους αιφνίδιους θανάτους εν ενεργεία και εν αποστρατεία συναδέλφων, από διάφορες αιτίες, συνέπεια της μακροχρόνιας επιβάρυνσης της υγείας τους από τη συνεχόμενη έκθεση τους σε επιβλαβείς παράγοντες,

Στις 16 Μαρτίου 2013 με έγγραφο μας προς τα αρμόδια Υπουργία και τον τότε Αρχηγό του Π.Σ, αναδείξαμε το τραγικό γεγονός των 3 αιφνίδιων θανάτων των συναδέλφων μας και εκφράσαμε τους προβληματισμούς και την ανησυχία μας.

Οι 3 θάνατοι των συναδέλφων επήλθαν σε διάστημα λιγότερο των τεσσάρων μηνών, από τη λήξη της καταστροφικής πυρκαγιάς που έπληξε το νησί μας τον Αύγουστο του 2012. Οι συνθήκες που εργάστηκαν στη μεγάλη πυρκαγιά το σύνολο σχεδόν των υπαλλήλων της Υπηρεσίας μας, όπως και η πλειοψηφία των πυροσβεστών στα μεγάλα συμβάντα ιδιαίτερα κατά την αντιπυρική περίοδο, απαιτούν συνεχή εργασία 20, 30 και 40 ωρών μέσα στις συγκεκριμένες δύσκολες και αντίξοες καταστάσεις.

Στις 12/07/2021 ένας ακόμα νέος συνάδελφος πέθανε αιφνίδια, εν ώρα Υπηρεσίας, ενώ βρισκόταν σε επιχείρηση φύλαξης και μαζέματος σωλήνων.

Το 2022 επίσης χάσαμε πάλι από αιφνίδιο θάνατο 2 ακόμα νέους εν ενεργεία συναδέλφους.

Όλες αυτές οι απώλειες μέσα σε μια δεκαετία σε σύνολο 100 ανθρώπων, σε συνδυασμό με τη Μη εφαρμογή έστω και της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των πυροσβεστών μας δημιουργεί ερωτηματικά και αμφιβολίες, **εάν οι θάνατοι των έξι (6) συναδέλφων μας σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, επήλθαν εντελώς συμπτωματικά.** Οι αμφιβολίες και τα ερωτηματικά μας ενισχύονται και από τα στοιχεία που παρουσιάζονται από διεθνής οργανισμούς υγείας σε σχέση με την επιβάρυνση της υγείας μας εξαιτίας του επαγγέλματος μας.

Μια μελέτη που ανατέθηκε από την Πυροσβεστική Ένωση (FBU) και πραγματοποιήθηκε ανεξάρτητα από το Πανεπιστήμιο του Central Lancashire (UCLan), διαπίστωσε ότι το ποσοστό θνησιμότητας των πυροσβεστών, από όλους τους καρκίνους, είναι 1,6 φορές υψηλότερο, συγκριτικά με τον γενικό πληθυσμό. Η ίδια μελέτη έδειξε επίσης ότι οι πυροσβέστες έχουν πενταπλάσιο ποσοστό θνησιμότητας

από καρδιακή προσβολή και σχεδόν τριπλάσιο ποσοστό θνησιμότητας από εγκεφαλικό, συγκριτικά με τον γενικό πληθυσμό.

Σε μια αυστραλιανή μελέτη, επίσης οι πυροσβέστες είχαν 45 τοις εκατό υψηλότερο ποσοστό μελανώματος κατά τη διάρκεια της καριέρας τους από τον γενικό πληθυσμό.

Ο Διεθνής Οργανισμός Έρευνας για τον Καρκίνο (IARC), έχει αξιολογήσει την επαγγελματική έκθεση των πυροσβεστών ως καρκινογόνα αλλάζοντας την προηγούμενη ταξινόμηση, σύμφωνα με την οποία ήταν πιθανώς καρκινογόνα. Η αναταξινόμηση ήρθε μετά από πολλές νέες μελέτες, που παρείχαν επαρκή στοιχεία ότι **η πυρκαγιά προκαλεί καρκίνο στους πυροσβέστες.**

Στις Ηνωμένες Πολιτείες οι επαγγελματικοί κίνδυνοι του να είσαι πυροσβέστης έχουν οδηγήσει στη δημιουργία νόμων που τους βοηθούν να λαμβάνουν επιδόματα αναπηρίας σε περίπτωση που αναπτύξουν ορισμένους καρκίνους, συμπεριλαμβανομένου του μελανώματος. Αυτό σημαίνει ότι δεν χρειάζεται πλέον να αποδείξουν ότι ο καρκίνος τους σχετίζεται με την εργασία για να είναι επιλέξιμοι για επιδόματα. Σήμερα, και οι 50 πολιτείες έχουν νόμους που δημιουργούν την υπόθεση ότι η διάγνωση καρκίνου σχετίζεται με την εργασία για τους πυροσβέστες σταδιοδρομίας. Σε ορισμένες πολιτείες, συμπεριλαμβανομένης της Νέας Υόρκης, η κάλυψη επεκτείνεται και σε εθελοντές πυροσβέστες.

Αντίθετα με την υπόλοιπη Ευρώπη και Αμερική η Ελληνική πολιτεία αρνείται πεισματικά να αναγνωρίσει το επάγγελμα μας ως επικίνδυνο και ανθυγιεινό.

Απαιτούμε λοιπόν άμεσα: Την εφαρμογή του νομού 3144 του 2003 που προβλέπει :

- **Τη σύσταση θέσεων Ιατρών Εργασίας και Τεχνικών Ασφαλείας.**
- **Τον Ιατρικό έλεγχο όλων των πυροσβεστών και καταγραφή των επαγγελματικών ατυχημάτων.**
- **Την καταγραφή των ασθενειών που δύναται να προσβάλλουν τους πυροσβέστες που εκτίθενται σε βλαπτικούς παράγοντες (διοξίνες, μικρόβια, χημικά, καρκινογόνες ουσίες, ιώσεις μολύνσεις κλπ) και η ενημέρωση αυτών για τις επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν στην υγεία τους.**
- **Το σχεδιασμό ασφαλούς και υγιεινού περιβάλλοντος των χώρων εργασίας, (πυροσβεστικοί σταθμοί, κλιμάκια), με την αποκατάσταση όλων των κτηριακών προβλημάτων.**
- **Τη σύσταση επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων ή των αντιπροσώπων αυτών.**
- **Την άμεση ψήφιση των προεδρικών διαταγμάτων που αφορούν τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια μας κατά την επέμβαση στα συμβάντα.**

Χωρίς εφαρμογή των Νόμων περί Υγείας και Ασφάλειας μέσω ενός σύγχρονου Συστήματος

διαχείρισής τους δεν θα υπάρξει ποτέ καλό επίπεδο Ποιότητας Υπηρεσιών ούτε πραγματική αναβάθμιση του Πυροσβεστικού Σώματος και επομένως δεν θα γίνει ποτέ δυνατή η Πιστοποίηση Ποιότητας των Υπηρεσιών μας.

Με την μη εφαρμογή της νομοθεσίας περί Υγείας και Ασφάλειας στο Πυροσβεστικό Σώμα , διακυβεύεται η Αξιοπρέπεια του Πυροσβέστη αλλά κυρίως του «Εργοδότη του» δηλαδή του ίδιου του Υπουργείου.

Ας εφαρμόσουμε λοιπόν ΑΜΕΣΑ τα όσα ορίζει για εμάς η νομοθεσία!!!

Για το Δ.Σ

Ο Πρόεδρος

Η Γενική Γραμματέας

ΚΟΛΛΙΑΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΔΟΥΡΑ ΣΟΥΛΤΑΝΑ